

DOMOLJUB

Glasiilo Jugoslovanske Kmetске Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 10 Din. na leto.
Za inozemstvo 20 Din.
Posamezne številke se prodajajo po 50 par.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Sv. Ciril in Metod.

Slovensko kmečko ljudstvo ima posebno važne vzroke, da slovesno slavi spomin slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ta sveta brata se namreč zato imenujeta apostola Slovanov, ker sta prva oznanjala Slovanom sveto vero v milem domačem jeziku, da so ju mogli razumeti tudi najbolj preprosti; s tem sta dosegla, da se je krščanska vera med Slovani utrdila, udomačila i priljubila. Nemci so silno nasprotovali delovanju sv. Cirila in Metoda, ker so se bali za svojo oblast nad Slovani. Zato je razumljivo, da se praznik naših apostolov ni mogel posebno slovesno praznovati, dokler smo bili še odvisni od Nemcev. Odslej pa se bo ta praznik po ukazu jugoslovanskih škofov kar najbolj slovesno praznovati in sicer v nedeljo po 5. juliju, torej letos v nedeljo 9. julija.

Sv. Ciril in Metod sta pred dobrimi tisoč leti delovala med panonskimi Slovenci, ki so bili naseljeni v sedanjem Prekmurju tih na sedanjem vzhodnem Štajerskem; po svojih učencih pa sta tudi med drugimi Slovenci širila sveto vero. V onem času se je krščanska vera najprej širila med gospodo, med plemstvom in med grajščaki. Za pouk preprostega ljudstva se je premo skrbelo. Sv. Ciril in Metod pa sta posebno gledala na to, da bi mogli tudi preprosti Slovenci biti popolnoma deležni vseh dobrot krščanske resnice in vse tolažbe svete vere. Zato sta sveto pismo in bogoslužne knjige predstavila na staroslovenski jezik. Učila sta v domačem jeziku in s preprosto besedo. Po Kristusovem zgledu sta govorila živo in preprosto; svete resnice sta pojasnjevala z lepimi zgledi in s primerami iz navadnega življenja. Zato je tedanje slovensko ljudstvo močno ljubilo sveta slovanska apostola. Nekateri velikaši pa so se zvezali z Nemci in so po Metodovi smrti pregnali Ciril-Metodove učence.

V spomin na delovanje sv. Cirila in Metoda so sveti Oče zopet dovolili, da se sme pri nas v cerkvenih molitvah slovenski jezik bolj rabiti kakor se je doslej. Vsled tega dovoljenja so se že letos v mnogih krajih slovensko pele vse molitve pri procesiji sv. Rešnjega Telesa. Ko bodo vse knjige pripravljene, se bo pri peti maši list

in evangelij pel v slovenskem jeziku; pri delitvi svetih zakramentov se bodo v slovenskem jeziku molile mnoge molitve, ki so se doslej molile samo latinsko.

Sv. Ciril in Metod sta prišla iz grškega Carigrada v istem času, ko so se Grki že upirali proti rimskemu papežu in ko se je začela ločitev od katoliške Cerkve. Sv. Ciril in Metod pa sta bila zvesta katol. Cerkvi in sta pri svojem misijonskem delovanju imela še poseben namen, da bi ohranila cerkveno edinstvo in da bi Slovane obvarovala nesrečnega razkola. Škoda je, da so kratkovidni nasprotniki naših svetih apostolov po Cirilovi in Metodovi smrti uničili njuno delo v slovenskih deželah. Nasprotniki sv. Cirila in Metoda so krivi, da je med Slovani še zdaj nesrečni verski razkol, ki je napravil Slovanom in drugim narodom že toliko gorja in ki je tudi kriv mnogih žalostnih razmer v naši novi državi. Že škof Slomšek je opominjal verne Slovence, naj posebno častijo sv. Cirila in Metoda, da bi se na njuno priprošnjo vsi Slovani zjediniili v edino pravi Kristusovi cerkvi. V ta namen deluje bratovščina »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«.

Slovensko ljudstvo ima torej zadosti vzroka, da počasti spomin velikih slovanskih apostolov, ki sta tako ljubila preprosto slovensko ljudstvo, in ki sta s tako požrtvovalno gorečnostjo Slovincem prižgala luč prave vere in krščanske izobrazbe.

Volivni imeniki.

Razglašen je novi zakon o volivnih imenikih. Zakon je stopil v veljavo dne 20. junija t. l. Zakon določa, da morajo biti novi volivni imeniki sestavljeni že do 20. julija t. l. Opozarjamo na to naše župane in občinske odbornike, ker zakon odreja za vsako nepravilnost ali zamudo silno stroge kazni. Ako se volivni imeniki pravočasno ne predložijo, se kaznujejo odgovorne osebe z zaporom do šestih mesecev. Za nepravilen vpis ali izbris kaknega volivca je določena kazen zavora od treh mesecev do dveh let. Sestav volivnega imenika je pa silno važna tudi za vsakega volivca. Volivni imenik je podlaga za vse nadaljne priprave za volitve.

Prosimo predvsem, da to številko Domoljuba vsi zaupniki naši shranijo, obetajo se nam v jeseni volitve v oblastno skupščino (deželni zbor) in bo tole pojasnilo vsakomur dobrodošlo.

Volivne imenike morajo župani do 20. julija t. l. sestaviti in do 25. julija t. l. v dveh izvodih predložiti deželnemu ozirema okrožnemu sodišču. Sodišče mora v naslednjih 15 dneh t. j. do 9. avgusta t. l. imenike pregledati, potrditi in en izvod vrniti občinskemu uradu. Od 9. avgusta t. l. dalje bodo volivni imeniki stalno razgrnjeni v občinskem uradu in pri sodišču. Sicer pa mora itak vsak občinski urad javno razglasiti kedaj je volivni imenik razporežen. Volivni imeniki so stalni in se bodo sproti popravljali.

Vsakdo ima pravico volivni imenik pregledati, prepisati, razglasiti in natisniti ter zahtevati popravek. S popravki volivnih imenikov smo imeli mnogo opraviti že pri državnozbornih volitvah. Te pravice se mora vsak volivec poslužiti, dolžnost naših zaupnikov in krajevnih odborov pa je skrbeti da bodo vsi naši somišljeniki vpisani v volivni imenik. Glede popravka volivnega imenika veljajo sledeča določila:

1. Volivna imenika bodeta dva: eden za volitve narodnih poslancev, volitve v oblastno skupščino (deželni zbor in srezko skupščino (okrajni zastop), drugi pa za občinske volitve. V prvem ima pravico biti vpisan vsak, ki ima volivno pravico in stanuje najmanj 6 mesecev v dotični občini, v drugem pa vsak, ki ima volivno pravico in biva že eno leto v občini.

2. Popravek volivnega imenika lahko zahteva vsak volivec zase ali za koga drugega. Tako bodo lahko krajevni zaupniki zahtevali popravke glede vseh somišljenikov v občini.

3. Popravek volivnega imenika se lahko zahteva ali ustno ali pismeno pri občinskem uradu ali pa pismeno pri sodišču.

4. Kdor zahteva popravek volivnega imenika, t. j. izbris ali vpis kaknega volivca, mora predložiti potrebne dokaze. Za dokaze služijo samo polnoveljavne listine.

5. Občinski urad mora vsakemu, ki zahteva popravko, izdati potrdilo kedaj in za katero osebo je zahteval popravko.

6. V petih dneh mora občinski urad dotičnega obvestiti ali se je zahtevi ugodilo

ali ne. Če občinski urad v petih dneh ničesar ne odgovori, se smatra, da je zahteva zavržena. Oni, katerim je zahteva zavržena, ker niso priložili potrebnih dokazov, lahko zahtevajo popravke znova in prilože potrebne listine. Vsakomur pa je odprta pot pritožbe na deželno, oz. okrožno sodišče.

7. Za občine, ki nimajo občinskega odbora, vrši vse popravke volivnega imenika pristojno okrajno sodišče in se morajo tja vlagati vse pritožbe in zahteve za popravek.

8. Kadar bodo volitve razpisane se smejo popravki zahtevati samo še 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvah. Poznejše zahteve popravka nimajo vpliva na sestavo volivnega imenika po katerem se bodo vršile dotične volitve.

9. Vsako leto od 1. do 31. januarja mora občinski urad izvesti uradno izpopolnitev volivnih imenikov, tako da vpiše vse one, ki so si med letom pridobili to pravico in izbrise tiste, ki so jo izgubili. Zato morajo naši krajevni zaupniki posebno za-

četkom februarja vsako leto pregledati volivne imenike in izvesti potrebne popravke, ki so v interesu naših volivcev.

9. Vse vloge glede poprave volivnih imenikov kakor tudi vse priloge so koleka in takse proste. Vse oblasti morajo vsakomur na zahtevo v 24 urah brezplačno izstaviti listine, ki so potrebni za vložitev zahteve o popravci volivnega imenika.

Prosimo vse zaupnike SLS Kmetске, Delavske in Obrtne zveze, da posvete sestavi volivnih imenikov največjo pažnjo posebno v občinah, kjer so občinski odbori in župani v rokah naših nasprotnikov. Takoj ko bo volivni imenik razpoložen, ga prepisite. Skličite nato sejo, na kateri boste ugotovili v koliko je imenik pomanjkljiv in določili zaupnika, ki bo pri občini zahteval in izvedel potrebne izpremembe v imeniku.

Volivci! Ne dajte se oropati volivne pravice! Le tisti bo smel glasovati, ki je vpisan v volivni imenik!

Tajništvo SLS.

Gospodarski obzornik.

DENAR.

Vrednost tujega denarja.

Denar	27. junija		30. junija		3. julija	
	K	v	K	v	K	v
ameriški dolar	304	—	308	—	308	—
avstrijska krona	—	02	—	02	—	02
češkoslovaška krona	5	88	5	88	—	—
angleški funt	—	—	—	—	—	—
francoski frank	—	—	26	60	—	—
italijanska lira	14	44	—	—	14	68
bolgarski lev	—	—	—	—	—	—
carski rubel	—	—	—	—	—	—
grška drahma	—	—	—	—	—	—
nemška marka	—	92	—	—	—	88
rumunski lej	—	—	—	—	—	1 92
švicarski frank	—	—	58	—	—	—
poljska marka	—	—	—	—	—	—
mažarska krona	—	—	—	—	—	—

g Zamenjava 5 dinarskih novčanic Narodne banke. Narodna banka v Ljubljani zamenjuje 5 dinarske novčance še preko 1. julija do 20. julija. Narodna banka v Beogradu pa do 20. septembra tega leta.

g Kovani denar na Mažarskem. Mažarska emisijska banka namerava izdati kovani denar po 10, 20 in 50 mažarskih kron.

CENE.

g Ljubljanski trg. Ljubljanski mestni tržni urad poroča: Tržni promet je živahen vsled večjega zunanjega povpraševanja. — Goveje meso: cena stalna za meso prve vrste 68 do 70 K, druge vrste 52 K; telečje meso 60 K kilogram; svinjina I. vrste 86 do 90 K, II. vrste 80 K, trebužna slanina 100 K, riba in sal 116 do 124 K, mast 120 do 130 K, prekajeno meso I. vrste 90 K, II. vrste 80 K; kilogram koštruna 86 K, jagnjeta 56 K. — Piščanec 60 do 70 K (po velikosti); kokoš 100 do 120 K. Ljubljanski trg glede perutnine ni potrebam primerno založen in pride na trg le navadno blago. — Divjačine in rib malo; vsled pomanjkajja blaga pretirano visoke cene. — Mleko stoji na seni 10 do 11 K liter; kilogram surovega masla 160 do 172 kron, čajno maslo 240 K. — Moka 25 K za št. 0, kaša 20 K, ješprenj 24 K, otrobi 12 K, koruzna moka 17 K, koruzni zdrob 19 K, pšenični zdrob 28 K, ajdova moka I. vrste 84 K, II. vrste 26 K, ječmen 14 K, oves 14 K, proso 14 K, koruza 12 K, fižol ribničan 14 K, prepeličar 17.50 K, leča 44 K. — Gobe kilogram 35 do 40 K, borovnice liter 5 K, rdeče jagode liter 24 do 30 K, kmetске češnje 8 do 10 K liter, štajerske 12 do 16 K kilogram, grah neluščen 18 do 24 K. luščen

40 do 48 K liter, kolerabe 12 K kilogram, čebula nova 16 do 20 K, stara 24 do 26 K, česenj, nov, 18 do 20 K, star 28 K, pesa 12 K, buče 12 K, glava solate 1 do 3 K po velikosti, kumare 40 do 50 K kilogram, fižol v stročju 40 K, krompir, nov, uvožen 20 do 24 kron kilogram, star krompir 7 K, jajce 4 do 4.50 K.

g Cena pšenici zopet skae. Iz Osjeka poročajo, da so prišle cene žitu in moki zopet skakati. V Osjeku se je tekom dveh dni podražila pšenica za 1 K pri kilogramu, tako da prodajajo meterski stot pšenice po 1600 K. Kot vzrok temu navajajo veliko deževje in točo, ki je povzročila v Banatu veliko škodo.

g Žitni trg. Cene žitu v Vojvodini so sledeče: Pšenica 15 K 20 vin., oves 12 K 15 vin., koruza 12 K 80 vin., pšenična moka št. 0 22 K za 1 kilogram.

g Vinski trg v Dalmaciji. Po poročilu zagrebške trgovske in obrtne zbornice je sedaj v Dalmaciji na razpolago okoli 200 tisoč hektolitrov vina, in sicer črnega, mešanega in opolo vina ter okoli 2500 hektolitrov belega vina, ki je pa večinoma že razprodano. Cena 160 do 165 K po hektograđu. Kakovost je zelo dobra od 11 do 13 in pol odstotkov alkohola. Črna rezana vina se držijo dobro in vsebujejo 10 in pol do 14 odstotkov alkohola.

g Cene usnja. Podplati v polovicah 175 do 185 K za 1 kg, kruponi 245 do 255 kron, vratovi 135 do 145 kron, okrajovne (aferni) 115 do 125 kron, notranjki 175 do 185 kron, črne gladke kravine 280 kron, črne gladke kipse 300 do 320 kron, boks črn Ia 80 do 90 kron, boks črn IIa 75 do 80 kron, rjavo usnje za 200 kron pri kg dražje.

g Lesne cene. Zadnji čas se je precej povpraševalo po oglju, ki je doseglo ceno do 35 tisoč kron. Les za kurjavo se je tržil po 10 tisoč s prodajnega prostora. Fini bukov les se je tržil po 3900 do 4500 kron. Povpraševanje iz inozemstva je pretekli teden zelo popustilo. Le Italija povprašuje po lesu za kurjavo in po dogah za sode. Cene drugim lesnim izdelkom so že precej časa stalne.

g Podražitev tobaka v Avstriji. Avstrijska tobačna režija bo zvišala cene svojim izdelkom za 25 do 50 odstotkov.

g Cene mleka v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da so se cene mleku zopet zvišale. Liter mleka stane 720 do 800 kron.

g Cene jaje v Nemčiji. Za 1000 kosov šlezkih jaje se plača 5200 do 5800 mark, za 1000 severonemških na 5800 do 5500 mark

ZIVINA.

g Zivinski sejm v Ljubljani dne 21. junija je bil glede konj in praštev dobro obiskan. Prignali so 275 konj in 219 prašičkov. Goveji sejm je bil slabo obiskan. Volov so postavili na sejmšče 89, krav pa 45. Prvovrstnih volov sploh ni bilo na sejmju. Cena volom II. vrste je bila 82 do 85 kron za kilogram žive teže. Za slabšo živino so zahtevali 28 do 80 K. Najbolj živahna je bila kupčija s prašički, čeprav so bile cene visoke: 5 do 6 tednov stari 1000 K in še več.

g Cene živini v Mariboru. Kg žive teže za debele vole 33 do 35 K, poldebele vole 27 do 32 kron, plemenske vole 25 do 32 K, bike za klanje 20 do 28 K, klavne krave 27 do 36 kron, plemenske krave 21 do 24 K, krave za klobasarje 15 do 17 K, molzne in breze krave 18 do 30 K, mlada živina 22 do 31 K, teleta 30 do 35 K. Od predzadnjeja semnja dne 13. junija cene živini niso povprečno poskočile iz vzemši pri klavnih kravah za 2 K, nasprotno so cene padle n. pr. pri molznih in brejih kravah za 5 K, pri poldebelih volih za 2, toda le v nižjih kakovostih, dočim so pri boljši živini cene ostale stalne. Vzroki; veliko manj krme kot se je vsled ugodnega vremena pričakovalo, ker se še pri višje ležečih senožitih (travniki) še letos občutijo posledice lanske suše, ki je zamorila kali rastlinam; drugi vzrok omejeni izvoz živine; tretji vzrok pomanjkanje denarja pri malih kmetijah. Vkljub temu, da so zdaj cene živini znatno nižje kot so bile zgodaj spomladi, mesarji v mestu še vedno vztrajajo pri starih cenah ter jih za boljše dele mesa iz sicer manj vredne živine še zvišujejo. Na zadnji svinjski semeni dne 30. se je prignalo le 96 svinj. Cene: 5 do 6 tednov stari 400 do 650 kron, 7 do 9 tednov 800 do 1000 kron, 3 do 4 mesece 1500 do 1700 K, 4 do 6 mesecev 1800 do 2000 kron, 8 do 10 mesecev 2000 do 3000 kron, 1 leto 4000 kron.

g Cene živini v Sarajevu za 1 kg žive teže: Boljši voli 26 K, srednji 22 K, suhe krave in volički 16 do 20 K. Vojni dobavitelji so kupovali zelo suho živino tudi po 14 K. Iz sarajevskih mesarskih krogov se poroča, da so dobre vole plačevali tudi po 36 K kg. Ovce 500 do 800 K, jagnjeta 200 do 400 K za komad, koza z mladitcem 700 do 850 K, sam mladit 150 do 300 K.

DAVKI.

g Izpremembe pri užitnini (trošarini) na vino. Svoječasna določba, ki je bila objavljena v Uradnem listu št. 6, se izpremeni in dopolni tako: 1. Proizvajalci vina v Sloveniji, ki v 10 dneh od dne, ko so izprešali vino, ne prijavijo dobljene količine vina pri pristojnem oddelku finančne kontrole, ali oni, ki prodane količine prav tako ne prijavijo, preden jo izročijo kupcu, se kaznujejo samo zaradi nereda po členu 85. trošarinskega pravilnika. Kupci vina pa, ki kupljene količine vina ne prijavijo pristojnemu oblastvu, pri katerem je plačati državno užitnino (trošarino) najkasneje v 24 urah po prejemu vina, se smatrajo za tihotapce ter se kaznujejo po členu 77. trošarinskega pravilnika. 2. Pri transportu vina je postopati (slej ko prej), kakor je določeno v pravilniku o trošarini na vino v Sloveniji. 3. Predpis drugega odstavka točke č) člena 8. pravilnika o trošarini na vino za Slovenijo, ki govori o odbitku na račun droži, se ukine.

PROMET.

g Za 50 odstotkov so se podražile državne železnice s 1. julijem t. l.

g Za 25 odstotkov se je podražila železnica v Nemčiji s 17. junijem t. l.

g Predprodaja vozniških listkov na južni železnici. Obratno ravnateljstvo južne železnice opozarja potujoče občinstvo na posebno ugodno predprodajo vozniških kart na postajah Ljubljana gl. kol., Celje, Maribor gl. kol., Zagreb juž. kol. in Sisak. V dnevni urah so potniške blagajne v omenjenih postajah čeli dan odprte, potniki pa, ki prihajajo v mesto brez povratnih kart, zahtevajo lahko vozne karte za povratno vožnjo v nočnem času lahko takoj po dohodu vlaka. Na sličen način se izogne občinstvo navalu lahko tudi v vmesnih postajah, če si nabavi karte za povratek takoj ob dospelju. Ako se bode občinstvo te ugodnosti posluževalo, bode izostala dosedanji naval občinstva pri potniških blagajnah pri večernih vlakih.

g Redni avtomobilni promet med Novim mestom preko Kostanjevice v Krško je bil odprt 14. junija. Avtomobil odhaja iz Novega mesta ob 7. uri zjutraj in iz Krškega pa ravno opoldne.

g Lokomotive iz Mažarske. Lokomotive, ki so jih popravljali na Mažarskem, so prispole na dan kraljeve poroke v Jugoslavijo.

g Milijardni primanjkljaj italijanskih železnic. Vlada je predložila poslanski zbornici zakonski načrt, v katerem zahteva za pokritje primanjkljaja državnih železnic znesek 950 milijonov lir.

ZADRUŽNIŠTVO.

g Naše zadrugištvostvo je lepo razvito. Glavna zadruga zveza šteje 4180 zadrug, od katerih so v posameznih pokrajinah: V Sloveniji Zadruga zveza s 481 zadrugami, Zadruga zveza v Celju s 145 zadrugami, Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani s 75 zadrugami, Glavna zveza srbskih poljedelskih zadrug s 1576 zadrugami, Zveza srbskih poljedelskih zadrug v Zagrebu s 414 zadrugami, Osrednja zveza hrvaških kmetijskih zadrug v Zagrebu s 360 zadrugami, Hrvaško-slavonsko gospodarsko društvo v Zagrebu s 352 zadrugami, Zadruga zveza v Splitu s 252 zadrugami, Zveza srbskih kmetijskih zadrug v Sarajevu s 161 zadrugami, Zveza hrvaških kmetijskih zadrug za Bosno in Hercegovino s 80 zadrugami, Zveza srbskih gospodarskih zadrug za Primorje v Dubrovniku s 59 zadrugami.

IZVOZ IN UVOZ.

g Prost uvoz opeke in apna. V proračunski dvanajstini za mesec julij je predvideno znatno znižanje carine na uvoz stavbnega materiala, uvoz opeke in apna pa bo popolnoma prost.

g Uvoz modre galice iz Nemčije na račun vojne odškodnine. Ministrski svet je dovolil poljedelskemu ministru dobavo 40 vagonov bakrene galice iz Nemčije na račun vojne odškodnine.

g Izvoz konj. V generalni direkciji carin se je resilo, da se odslej zabrani izvoz konj v kontingentih, ker so se vršile velike zlorabe.

RAZNO.

g Mlekarsko društvo za ljubljansko okolico nam sporoča: Društvena pravila so bila pred tremi meseci predložena oblasti v potrdilo, katera jih pa do danes še ni potrjenih vrnila. — Res čudno! Najbrže bo pravi vzrok to, ker se gospoda boji kmetijske gospodarske organizacije in bi rada ovirala naše društvo. — Kmetje! Oklenimo se z vneto društvom. Bodimo zavedni! Danes, ko se posledice lanske suše še posebno poznajo in bo sena še mnogo manj kot lansko leto (plačuje se 13—14 K za kg) vendar ne gre, da bi postavljali mleko v Ljubljano liter po K 10. Krava porabi najmanj 15 kg sena na dan, pa ima brez močnih krmil komaj 5 litrov mleka. Mleko liter po 14 K računamo da tedaj dnevno komaj 70 K, krma pa stane najmanj 180 K dnevno. Pravično bi bilo, da bi kmetje od prvega julija naprej premajali vsaj po 12 K za liter mleka, ki povprečno po mednarodnem trgu predstavlja že na domu vrednost nad 16 K.

g Razglas o sprejemu gojenk v Kmetijsko-gospodinjstvo šolo Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. Z 2. oktobrom 1922 se otvori inoindvajseti tečaj Gospodinjstvo šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. sester iz reda sv. Frančiška. Pouk, ki je brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, ravnjanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje kuhanje, šivanje (ročno in strojno), pranje, likanje, živinoreja, mle-

karstvo, vrtnarstvo itd. Gojenke se vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu ter v ravnjanju z bolniki in z bolno živino. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 1500.— K. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. znati čitati, pisati in računati (zadnje šolsko izpričevalo); 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosedanji glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške; 7. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vse dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnoročno pisane, nekolokovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo vsaj do 15. julija 1922. Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani. Pri sprejemu deklet v Gospodinjstvo šolo se bo oziralo po možnostih na prošilke iz vseh slovenskih pokrajin, opomniti pa je, da je število gojenk posebno z ozirom na namen Gospodinjstvo šole same le omejeno. — Ravnateljstvo Kmetijsko-gospodinjstvo šole Kmetijske družbe za Slovenijo.

g Zavarovanje proti toči. Poljedelsko ministrstvo je izgotovilo načrt zakona o zavarovanju proti toči ter ga predložilo narodni skupščini.

g Žetev ječmena. Žetev ječmena v južni Srbiji je že končana, v drugih krajih se je pa pričela ali se šele bo. Iz Dalmacije poročajo, da so na nekaterih krajih že pričeli z žetvijo ječmena, ki pa je zelo slab. Pšenica se je po zadnjem deževju nekoliko opomogla.

g Koliko je posejanega v naši državi. V severni in južni Srbiji je posejano skupno približno 649 tisoč hektarjev površine, na Hrvaškem in v Slavoniji približno 472 tisoč hektarjev, v Bosni in Hercegovini 285 tisoč hektarjev, v Vojvodini približno 508 tisoč hektarjev, v Sloveniji 102 tisoč hektarjev, v Dalmaciji 54 tisoč hektarjev, v Črni gori pa približno do malega 5000 hektarjev. Celokupna v letu 1922. posejana površina znaša tedaj po teh podatkih 2 milijona 70 tisoč hektarjev, napram 2 milijonom 408 tisoč hektarjem v preteklem letu, torej se je letos posejalo za 338 hektarjev površine manj, nego v preteklem letu. Pri tem pa je treba poudarjati, da so te številke samo približne, ker niso podatki iz nekaterih pokrajin sploh znani. Pri dobri volji in izurjenem uradništvu bi se pa dali tudi ti podatki odpraviti, da bi prišli tako tudi pri nas do natančne poljedelske statistike, ki bi podala jasno sliko predvsem domašim, a tudi inozemskim gospodarjem.

g Prodaja dalmatinskega vina v inozemstvo. Kakor poroča »Jutarnji list«, se je pred par dnevi prodalo 20.000 hl dalmatinskega črnega vina v Francijo. Tudi Češkoslovaška kupuje dalmatinska črna vina.

g Slaba žetev v Nemčiji. Poljedelski minister je izjavil v nemškem parlamentu, da bo letošnja žetev v Nemčiji mnogo slabša kot je bila lani, zato bo morala Nemčija primanjkljaj nadomestiti z uvozom iz inozemstva.

g Ogromne kupčije na zagreb. sejmu. Zagrebški zbor je obiskalo tekem enega tedna nad 100 tisoč ljudi. Kupčije se sklepajo v velikanskih množinah. Posebno se kupci zanimajo za tekstilno industrijo, nadalje za poljedelske in druge stroje, za usnje in usnjarske izdelke ter za kemično in živilsko industrijo.

g Lesna trgovina. Zadnje čase je v Jugoslaviji veliko povpraševanje po drvah, ki se izvažajo v Švico. V Češkoslovaški pa lesna trgovina skoraj popolnoma počiva zaradi visokih železniških tarif.

g Obrtna razstava se bo vršila razen v Mariboru tudi v Celju.

g Poljedelsko orodje, ki ga je dobila naša država na račun vojne odškodnine, namerava vlada prodati v vseh krajih naše države na javni dražbi.

Tedenske novice.

Politične.

p Sijajna zmaga SLS. V Mostah pri Ljubljani je dobila pri prvih občinskih volitvah SLS od 24 odbornikov 7, pri ponovnih volitvah pa jih je od 33 odbornikov dobila 22.

p Hrvatska ljudska stranka je imela 25. junija svoj vrhovni svet, na katerem je sklenila, da naj njeni poslanci zavzamejo napram sedanji vladi še ostrejšo stališče, ker je radi njene politike zašla država v vsakem oziru v najnevarnejše zagate; edini izhod je izprememba ustave na podlagi zakonodajne avtonomije. Odločno protestira proti divjanju liberalnih fašistov, ki jih vlada denarno podpira; poslance poziva, naj brezobzirno nastopajo proti sedanji vladni gospodarski politiki, ki bo državo ugonobila. Končno ostro graja vladno po pustljivost napram Italijanom na račun Hrvatov in Slovencev.

p Kožo bi nam potegnili s telesa belgrajski mogočnjaki, ko bi ne bilo v Belgradu naših poslancev, ki neprestano z gorečimi plamenicami osvetljujejo vsako vladno korupcijo in nasilje. Tako pa jim ne gre tako izpod rok, kot bi radi in zato belgrajski gospodje ničesar bolj ne žele kot da bi naši poslanci šli za Radićem in ostali doma. Potem bi prišli za vladne gospode zlati časi.

p Vihar v zbornici. Naši poslanci vladno vedno ostreje prijemajo in razkrivajo strahotne hudobije, ki se uganjajo po vsej državi pod okriljem in zaščito centralizma. 26. p. m. je govoril poslanec Mandić, ki je kar po vrsti našteval krivice, ki se gode v Bosni. Demokrate in radikale je tako peklo, da niso vzdržali in so rjuli kot pobesneli. Toda Mandić jim je krepko odgovarjal. Koncem govora je moral v pomirjenje predsednik prekiniti sejo. — Radi neprestanih napadov od strani naših poslancev, postajajo vladne stranke vedno bolj negotove in kaže se v njih počasen razkroj. Drži jih samo še Pašić, ki je tudi za najhujše napade neobčutljiv.

p Volitve v oblastno skupščino se bodo vršile 2. oktobra. Tako se poroča iz Belgrada.

p Radić je začel s hudo agitacijo tudi v Bosni. Včasih je prezirljivo zrl na vse drugo, kar ni bilo ravno strogo v okviru njegove hrvaške republike. Danes pa svoje blago tudi drugod že ponuja. Ali mu morda doma zastaja? Čudnega bi ne bilo nič.

p Proti Bolgariji. Naša vlada se ne straši tudi najgrših sredstev, da dela proti Bolgariji. Sedaj se veže z Romunijo in Grčijo, da pošljejo skupno grozilno pismo v Sofijo radi četaških napadov v Macezdoniji, češ, da so najeti od Bolgarov. V resnici pa hoče naša vlada preprečiti vsako zbliznanje med Bolgarijo in Jugoslavijo ker ve, da je potem slave Pašičeve konec. — Bolgarija pa nam je kljub Pašičevinu grožnjam bližja kot Romunija in Grčija.

p Dr. Žerjav. Klub liberalnih poslancev v Belgradu je soglasno sprejel izjavo

dr. Žerjava, da odstopa ko minister. Vzrok odstopa je umazana zadeva z Jadransko banko in koroškimi fondom.

p Štrajk v Avstriji. V Avstriji je izbruhnili železničarski štrajk radi pre-majhnih plač. Med vlado in železničarji pa se je kmalu dosegel sporazum in se je stavka končala.

p V Nemčiji se je začelo veliko gibanje za upostavitvev monarhiije. Vlada je proglasila obsedno stanje, da ukroti nevarno gibanje, ki izhaja od pruskih generalov, prijateljev cesarja Viljema. Značilno je, da je tudi velik del armade na strani teh generalov, kar je najnevarnejše.

p Državljanska vojska na Irskem se nadaljuje. Velik del Ircev ni zadovoljen s sporazumom, ki se je dosegel z Angleško in hoče popolno svobodo. Medsebojni boji zahtevajo mnogo žrtev.

Domače novice.

d Katoliški shod v Šmarju pri Jelšah se je najveličastneje izvršil. Nad 15.000 ljudi je manifestiralo za katoliško šolo, katoliški tisk in krščansko mladinsko organizacijo.

d Shodi SLS so se vršili 25. junija v Lučnah, kjer je poročal poslanec Stanovnik, 29. junija na Studencu pri Krškem, pri Sv. Duhu in na Raki. Govorila sta poslanca Brodar in Sušnik. V nedeljo 2. julija je bil veličasten shod v Dravljah. Navzočih je bilo 3000 ljudi. Govorila sta poslanec Brodar in urednik Kremžar. Samostojneži so mobilizirali vse od Triglava do Ljubljane, da bi shod razbili, toda na shodu so morali molčati. Celó zloglasni Ažman iz Lesec se je pripeljal, da bi govoril, pa mu je srce v hlače zlezlo.

d Drage krave. »Slovenec« poroča: Iz Madžarske je dobila naša država pred nekaj dnevi večje število krav na račun vojne odškodnine. Ta živina bi se imela razprodati v vojni oškodovanim srbskim kmetom na ta način, da se od prodajne cene odračuna ona svota, kolikor je bilo posameznim kmetom priznane vojne odškodnine. Pri licitaciji v Smederevu pa so dosegle krave naravnost neverjetne cene. Za živinč, ki je vredno komaj 1500 do 2000 dinarjev, so plačevali do 36 tisoč dinarjev ali 144 tisoč kron!!! Tukaj je mogoče samo dvoje: Ali so srbski kmetje tako bogati, da plačujejo take cene (potom odškodnine niso baš posebno potrebni), ali pa so se v kupčijo vrinili oderuški prekupci, kar bi morala vlada preprečiti. Pravilno ni niti eno niti drugo.

d Za gladujoče v Rusiji se je nabralo v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani 16 milijonov kron. Posebna komisija bo nesla ta denar v Rusijo. Ker pa so vse belgrajske komisije tudi precej »gladujoče«, se bojimo, da smo teh 16 milijonov nabrali za »gladujočo« komisijo.

d Kralj Aleksander je pomilostil komunista Stejića, ki ga je na Vidov dan lanskega leta napadel. Vlada pa je sklenila, da mora biti Stejić na vsak način obglavljen. Vlada pa ne odneha in pošilja ministra za ministrom na Bled, da pre-

govori kralja, da podpiše smrtno obsodbo. Kralj pa se ne ukloni in tako bo pravosodni minister moral odstopiti.

d »Vsi so prihajali, le njega ni bilo.« Posojilniški tajnik g. Spicar v Radovljici je spisal neko igro z naslovom »Osvobojenci«. Igrala naj bi se kot proslava prvega bivanja kralja na Bledu dne 25. junija. Povabili so kralja in ga z gotovostjo pričakovali. Tepihi, rože, govori in prsa za medalje — vse je bilo pripravljeno za dostojen sprejem. Toda — vsi so prišli, le kralja ni bilo. — Sokolska nadutost presega že vse meje.

d Zgrešen korak. Kralj je po nasvetu ministra Pribičevića obiskal gosp. dr. Gr. Žerjava, ki se zdravi v Begunjah. G. Pribičević se na vsak način prizadeva napraviti razdor med kraljem in Slovenci. Zakaj Slovenci dr. Žerjava niti za las bolj ne cenimo kot n. pr. minitrski svet — Stejića.

d Naši poslanci za bolnice. Poslanec Škulj je v finančnem odboru orisal obupno stanje slovenskih bolnišnic in stavlil predlog, da se izplača za mesec julij 1 milijon dinarjev kot izreden kredit slovenskim bolnicam. Predlog je bil sprejet. Vprašanje je le, če ga bo finančni minister tudi izvršil. Zato bodo morali poslanci še pritiskati.

d Priporočilo. Novomeški liberalni odborniki niso dovolili pripravljalnemu odboru za orlovski tabor, da bi se služila sv. maša na trgu. — Kmetom novomeške okolice priporočamo: svoji k svojim, pa naj bodo to gostilne ali trgovine. Liberalca udari po žepu, drugače ne razume.

d Za visokošolce. Belgrajski listi javljajo, da je ministristvo prosvete zvišalo štipendije za dijake, ki študirajo na Dunaju od 480 na 800 dinarjev mesečno. Seveda se tiče ta vesela vest samo visokošolcev iz — Srbije.

d Za naš denar. V Sarajevu obiskuje kadetno šolo 200 ruskih Wranglovcev. Plačuje jih naša vlada z našim denarjem. Za naše bolnike pa ni denarja.

Bolniki v Srbiji imajo po bolnišnicah III. razreda brezplačno oskrbo.

d Amerikansko pismo. Ker imamo ženske dokaj udobno življenje v Zjedinenih državah, kadar se dela s polno paro, zato navadno pravijo, da naš spol rad pozabi na mili rojstni kraj, dočim se meni zdi, da je z menoj ravno nasprotno. Čimdalje sem tukaj, toliko bolj ljubim domovino, nepozabno mi Slovenijo. Dasi smo precej dobro preskrbljeni v verskem oziru po bolj velikih slovenskih naselbinah, vendar tam, kjer so bolj majhne skupine naših, in če so med njimi raztreseni tudi brezverski časniki, je ne samo verska mlačnost velika, temveč ljudje postanejo naravnost divji. Sv. Zakramenti so jim deveta briga, ločitve zakonov se jim zdijo moderne, poročajo in razporočajo se po civilnih sodnijah in živijo v mesečnih divjih zakonih. Pomislite pohujšanje in škodo za nedolžne otročiče. Samomori niso nič kaj novega med takimi. Zato bi pa tudi jaz rada videla, da bi se razširil list »Domoljub« med našimi rojaki po vseh naselbinah te ljudovlade in vsaj pozivljaj, krepčal in navduševal, kar še čuti naše, slovensko in katoliško, ker tudi potujčevanje se vrši kar na debelo; otroci se učijo pretežno uradnega jezika to je angleščine in se celo sramujejo govoriti materni slovenski jezik. Pa tudi kdor ima dovolj ponosa na svojih pradedov govorico, ga pitajo domačini s silno neprijetnimi priimki. Tukaj v tem mestu nas je okoli 200 Slovencev in Slovenk, najbližja služba božja se vrši v slovaškem jeziku na Howland cesti. Duhovništvo vzdržujejo verniki s svojimi prispevki.

V tej ljudovladi ima vsaka vera enakopravnost, vendar vlada sama ne podpira nobene cerkve ali vere. Zato pa imamo tukaj šest cerkvenih zapovedi in šesta se glasi, podpiraj cerkev, šole in svečeništvo po svoji moči. — Imeli smo malo dela in sedaj, kakor se kaže, ga bo še manj. Rudarji so zastavkali v začetku tega meseca skoraj splošno. Opoine pijače, kakor pivo, vino in žganje se tu ne smejo več ne izdelovati, pa tudi ne uživati. Potrjena je bila ta postava v zakonodajni zbornici in se sme vsak državljan te ljudovlade izgnati v njegovo domovino, če se pregreši zoper to postavo. Pojavljajo se tudi že protitobačni agitatorji, kateri bodo predložili v Washingtonu, da se v bodoče prepove kaditi smotke, svačice in sploh tobak rabiti na katerikoli način. Po državi Wisconsin je precejšnje število slovenskih kmetovalcev, posebno prilazna je naselbina naših kmetov v Willardu, Wis., kjer imajo svoje šolske nadzornike, župane in odbornike itd. — Končno vam želim mnogo uspeha, veliko naročnikov ne samo po širni Jugoslaviji temveč tudi med našimi rojaki po celem svetu. S slovensko narodnim pozdravom Marija Omerza, Kenosha, Wis.

d Komenda višjemu šolskemu svetu. Piše se nam: Čujemo, da naša dva liberalna učitelja urno brusita pete, da ostaneta še pri nas, posebno radi tega, ker jih je obsodil g. okrajni nadzornik. Da se višji šolski svet ne bo dal premotiti, pribijemo še sledeča dejstva. Posel inženjerja opravljata sedaj oba, ne samo Vuga; poddržavila bosta najprej cesto od »glavarstva« lepe Pavlinke do oštarije očeta Vodeta. Drugič: Za slovo je obetal nadvse izobraženi gosp. Perko, nabiti otroke v šoli, da bodo vsi črni — pa ni šlo! Tretjič: Posebno surovost pa je pokazal sokolski junak Perko v šoli z besedami: »V Komendi mislijo, da so fest ljudje, pa so same barabe.« — Upamo da bo višji šolski svet imel toliko pogume da take učitelje, ki so vse drugo preje nekorkor pa učitelji in vzgojitelji otrok, kazensko odstavi. — Svetujemo pa, naj za kazen dobita nalogo: Prepisati stokrat vse številke »Preroda«! (»Prerod« je list za pravno povzdigo naroda.)

d »Jugoslavija«, svobodomiselní dnevnik v Ljubljani, ki ga je izdajal znani Pesek, je prešla s tiskarno vred v roke Jadranske banke, ki je kupila vse skupaj za 16 milijonov kron. »Jugoslavijo« pa so prodali takoj naprej hrvatskim svobodomiselnim, ki izdajajo v Zagrebu »Svobodno Tribuno«.

— Utonil je v Blejskem jezeru pred očmi lastnih staršev abiturient Miško Kopač, sin poslanca Kopača.

— Strašne posledice stekline. Na Forminu pri Sv. Marjeti je pretekli teden od pasje stekline podivjal posestnik Peter Plohl. Morali so ga zvezati in odpeljati. Ugriznil ga je pred šestimi tedni domači pes. Tudi cela rodbina je morala na opazovanje. Hišo so žandarji uradno zapečatili, dokler se ne vrne rodbina. Dobri znanci in sosedje oskrbujejo polje in živino. Nesrečni Plohl skoraj gotovo ne bo ozdravel, ker je prepoznal.

d V popolno gospodarsko sužnost nas bo spravilo novo ameriško posojilo, ki ga predlaga vlada. Za tiste milijone dolarjev, ki jih dobimo iz Amerike, moramo zastaviti Amerikancem vse naše monopolske dohodke (samo ljubljanska tobačna tovarna naredi v enem dnevu več kot 1 milijon čistega dobička) in vse kosmate

dohodke naših železnic. To se pravi: mi nismo več gospodarji v svoji hiši.

d **Proti železničarjem.** Poslanec Duličić je v finančnem odboru predlagal, naj se vendar železnice enkrat ugodni pravičnim zahtevam železničarjev za izboljšanje njihovega položaja, ker mnogi in sicer najboljše železničarji zapuščajo službe, in si iščejo kruha drugod, da morejo živeti. Predlog je bil z nezadovoljstvom odklonjen.

d **Fašistovska nasilja na Goriškem.** Dne 15. junija so Italijani odkrili na Krnu spomenik padlim vojakom. Spomenik je bil kmalu na to razbit. Fašisti so obdoližili Slovence. Nato so napravili maščevalni pohod po Goriškem. Velika tolpa fašistov je prišla v Dreznice. Zažgali so župnišče in neki hlev. Gasiti niso pustili. Potem so šli v Staro selo, kjer so župniku pokradli ves denar, v društveni sobi pa zažgali harmonij in knjige ter pobili šipe. V Kobaridu so hoteli požgati cel trg, pa se je preprečilo. Ljudstvo je v velikem strahu bežalo na vse strani. — Italijanski orožniki so vse to mirno gledali.

d **Nova sv. maša č. g. Janeza Oblaka** bo dne 16. julija v Cerkljah pri Kranju, ne pa v Cerkljah pri Krškem, kakor je bilo v zadnjem »Domoljubu« pomotoma označeno.

Skofja Loka. Spored Orlovskega tabora dne 15. in 16. julija v Skofji Loki. V soboto 15. julija: Ob pol 10 zvečer obhod po mestu, podoknice pri častnih članih »Orla« in pri predsednikih. (Igra Jeseniška godba). Drugi dan: Ob sedmih in osmih sprejem gostov ter vlakih, ob pol devetih skupen sprejem pred mestom. Ob devetih sv. maša s cerkvenim govorom na trgu. Pri sv. maši igra polnoštevna Jeseniška godba. Po sv. maši tabor. — Popoldne: Ob četrti na tri slovesne litanije M. b. v župni cerkvi. Ob treh javna telovadba Orlov, Orlic in obojega naraščaja. Po telovadbi na telovadišču godba, srečolov, žaljiva pošta, petje. Za okrepitev bo preskrbljeno. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trgovini g. Debelak in eno uro prej na telovadišču.

Školjeloški »Orel« obhaja 16. julija svojo 15 letnico. Gorenjski bratski odseki so obljubili, da v obilnem številu ta dan prihitijo častit. Može in fantje iz okolice in naših hribov vedno z veseljem in zadovoljstvom poslušate, kako se naš »Orel« krepko drži. Pridite ta dan pogledat, kako prijetno je, če bratje prebivamo skupaj, kako krepka in močna je orlovska misel. Pridite v narodnih nošah! Na veselo svidenje 16. julija. Bog živi!

d **Horjulski Orel** bo praznoval na Marjetno nedeljo 16. julija svojo 15 letnico. Dopoldne bo slovesna sv. maša in tabor, popoldne po litanijah javna telovadba. Pri celodnevni prireditvi igra Salezijanska godba iz Ljubljane.

d **V Semiču** je drugo nedeljo, dne 16. julija orlovska prireditev belokranjskega in novomeškega okrožja. Sodelujeta semiška godba in godba kr. opere iz Ljubljane. Začetek ob 3. uri popoldne pri domu. Pridite!

d **Skupščina III. reda** v Kamniku napravi 9. jul. t. l. izlet na Homec. Ob pol devetih se izletniki zbero pod župniščem in v procesiji odidejo v cerkev, kjer bo pridiga in sv. maša z blagoslovom. Sosednje skupščine se vabijo. Odbor.

d **Poročil** se je danes g. dr. Jakob Mohorič, predsednik Zadrugne gospodarske banke z gđ. Marijano Pogarčar iz Olševka. Prav mnogo sreče!

d **Srebrna poroka.** Na Ponikvi, štajersko, sta obhajala pretekli teden svojo srebrno poroko g. dr. Karlovšek Josip, odvetnik v Celju in sedanji posestnik Slomškovega doma na Slomu

pri Penikvi in njegova gospa soproga Marija. Dopoldne je bila sv. maša na Ponikvi, zvečer pa prav nepriljubljena domača zabava na Slomu. Pri tej priložnosti je daroval g. dr. Karlovšek za revne šolske otroke na Ponikvi 2000 K. Bog ohrani mladeniškočila jubilaranta še do njihove zlote poroke!

d **Sv. Ciril in Metod.** Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je izdalo lep življenjepis slovanskih apostolov: »Sv. Ciril in Metod, apostola sv. vere in cerkvene edinosti«; cena 1 dinar. Mnogo lepega pouka in zanimivega berila o tem ima tudi »Apostolski molitvenik«; Cena 3 dinarje.

d **Ravnatelj čekovnega urada v Zagrebu** dr. Maričić, ki je bil svoj čas na istem mestu v Ljubljani, je bil spoden iz službe. Mož je liberallec, velik prijatelj liberalnih »Jutrovcev«. Huda stvar mora biti, da celo takega, ki je cepljen z »Jutrovim« liberalizmom zoper vse državne paragrafe, pošljejo na večer oddih.

d **Železne nagrobne križe** so kradli na ljubljanskem pokopališču pri sv. Križu pretekli teden. Zgodaj zjutraj so jih uzmoviči nameravali prepeljati s pokopališča, pa jih je oskrbnik g. Zorman zasačil.

d **Dopisnikom.** Brez polnega podpisa ne sprejememo nobenega dopisa. — Za naznanitev raznih prireditev treba vpslati 20 kron.

Širom domovine.

Št. Vid nad Ljubljano.

Iz naše šole. Kar grmelo je po naši šoli, ko je pri par šolskih konferencah »šolski nadzornik« Korl napovedoval, kaj vse se bo naredilo v prid šoli, mladini in učiteljstvu sedaj, ko so v krajni šolski svet po milosti in kratkovidnosti samostojnežev pa s pomočjo šišenskih liberalcev in socialdemokratov izvoljeni sami demokrate Porentovega kalibra. Brat sokol Bitene in sestra sokolica Bukovic sta se pri konferenci kar tajala veselja in navdušenja nad toliko velikodušnostjo in požrtvovalnostjo teh velikih mož. Poglejmo, kaj so dosedaj naredili v prid našemu učiteljstvu? Na višjo šolsko oblast v Ljubljano so stavili zahtevo, naj se nadučitelja Bajca prestavi iz Št. Vida kamorkoli samo zato, da bo mogel priti nazaj nadučitelj Žirovnik iz Borovnice, ker so mu tla tudi tam postala nekoliko prevroča. V prid mladini: Na višjo šolsko oblast so poslali predlog, naj se stalno učno mesto na naši šoli podeli vlani iz Koroškega došlemu učitelju Bitencu, ker izvrstno deluje za sokolstvo in ima šolska mladina na njem lep zgled »vzornega« življenja (klobase v petek vpričo otrok, nezakonsko očetovstvo in še marsikaj drugega, kar je združeno s sokolstvom). V prid šoli: pozno v noč je ropot po šoli, da je groza; za vsesokolski zlet je pa kar celo šolsko poslopje prepuščeno sokolom za stanovanje.

V Ljubljani so kljub navdušenju za sokolstvo nekoliko drugačnega mnenja nego demokratični krajni šolski svet šentviški. Tam so rekli, da je bil Žirovnik čisto po pravici prestavljen iz Št. Vida, ker je marsikaj zagrešil in nai zato kar

miren ostane v Borovnici; če mu pa tam ni všeč, naj gre pa v pokoj. Sokola Bitenca so pa obsodili, naj lepo plačuje in skrbi za svoje nezakončne otroke, kar jih ima na Koroškem in v Ljubljani, to se bo pa že še odločilo, kam bo nastavljen za učitelja in »vzgojitelja« mladine. Veliko zaslugu, da na naši šoli ne bomo imeli takega stalnega učitelja, ima »Domoljub«, ki je o pravem času s precej ostro lučjo posvetil v zares pristno sokolsko »delovanje« tega nadebudnega mladega očeta. Pribije naj se še to, da je bil največji zagovornik Bitenca in gromovnik proti »lažnivemu« Domoljubu bivši Orel, bivši Slomškar, bivši agitator za SLS, bivši samostojnež, sedanji tajnik demokratsko-samostojnega obrtnega društva, učitelj Jelčnik, ki ruje zlasti tudi proti nadučitelju Bajcu, kjer more, da bi ga spodrinil in se potem sam vsedel na tako iskreno zaželeni nadučiteljski stolček. Samo vprašanje je, kakšne stranke bo še moral postati, ker je malo upanja, da bi demokracija in »očetje« Porentovega kalibra kaj dolgo paševali v krajnem šolskem svetu.

DRAVLJE PRI LJUBLJANI.

Kmečka zveza za ljubljansko okolico je preteklo nedeljo priredila shod, ki se je razvil v velikanski kmečko-delavski tabor, na katerem sta govorila poslanec Brodar in urednik Kromžar. Udeležnikov je bilo nad 3000. Zberovanje sta vodila Izidor Florjančič, načelnik krajevne KZ in župan Val. Babnik. Za zabavo in zabele krasno uspelemu shodu se skrbeli združeni demokrate in samostojneži pod komando njih kolevodij: Porenta iz Vičmar, Pipana, Komana in neizogibnega Zogrovega Jehančka. Sokol župan Zakotnik iz Šiške je pa poslal Černeta in Babnika, da sta pripeljala šišenske samostojne in demokratske kimoce. Vseh je bilo do 200, nameravali so shod razbiti, pa jim je ob pogledu na ogromno množico in pa pri bridkih resnicah, ki sta jih pravila govornika, sree tako upadlo, da so se upali v bej poslati samo Marjanovega Korlina. Ta je zastopal in branil samostojneže, sokole in centralistično vlado. Z medklic, ki jih je delal, se je seveda temeljito blansiral, nam pa poskrbel za sneh in zabavo. Porentom, Pipanom in sokolom čestitamo na takem sobojevniku.

Ko se se ob koncu shoda predlagale in sprejele resolucije, so nihče teh liberalno-samostojnih junakov ni upal glasovati proti, temveč so izginili kakor kofra.

MORAVCE.

V nedeljo 9. julija popoldne priredi kamniško orlovske okrožje v Moravcih obvezno okrožno prireditev. Ob 1. uri popoldne je pred vhomom v Moravcih sprejem gostov in odsekov, nato pozdravni govor pred »Ljudskim domom«, po govoru pa je obhod po Moravcih. Ob 2. uri so pete litanije v farni cerkvi in po litanijah javna telovadba v Krascah, pri kateri nastopijo člani, članice in naraščaj. Prijatelji orlovske organizacije, prihitite od blizu in daleč 9. julija v Moravce, da v bratski slogi manifestiramo javno za naše ideje in načela.

IZ DOLA PRI LJUBLJANI.

Podpisani obžalujemo zaslepljenost našega krajevnega odbora SKS, kateri mi kot občinskemu odborniku, izvoljenemu po kandidatni listi SKS v Kmetijskem listu izreka nezaupnico, ker sem glasoval proti nameravani novi šoli v Beričevem, katera ni prav nič potrebna, bi zanjo beriški občani skoraj nič ne plačali, pač pa bi prišlo silno breme na ostale občane, kateri bodo itak morali veliko žrtvovati za domačo šolo v Dolu, ki je v zelo slabem stanju. Vstopil sem v SKS misleč, da bo res za kmeta, a biti ne morem in nočem slepo orodje stranke, ki vodi koritarsko politiko in za osebne koristi izdaja slovenskega kmeta. Na poziv, da naj odstopim kot občinski odbornik, ako sem doleden, odgovorjam, da se rad umaknem, kadar bo to volja občanov, nasilni komandi nekaterih samostojnih, katerim je neomejeno gospodstvo več kot pamet in občane

blaginja, pa ne klonim. Dol pri Ljubljani, dne 30. junija. 1922. Franc Lenček, posestnik in gostilničar v Klečah.

STARA VRHNIKA.

Prostov. gasilno društvo v ljudno vabi k vrtni veselici, katero priredi v nedeljo, dne 9. julija 1922. ob 3. uri popoldne na velikem senčnatem vrtu posestnika in lesnega trgovca g. Franc Rode-ta na Stari Vrhnik. Na sporedu je: srečolov, šaljiva pošta, podkuranški muzej, ribolov in prosta zabava s petjem, godbo l. dr., ob 6. uri pop. pa izide na vrtu nov časopis: »Podkuranške novice« z jako zanimivo vsebino. Za jedila in pijačo ter zabavo je preskrbljeno v polni meri. — V slučaju skrajno slabega vremena se pa veselica preloži na prihodnjo nedeljo, t. j. 16. julija 1922. — Odbor prostov. gasilnega društva na Stari Vrhnik.

RIBNO PRI BLEDU.

Nekdo opisuje v liberalnem časopisu umrlega Jan. Kuhovskija, ki ni poznal verskega življenja. Kot bolnik je šel v ljubljansko bolnico, kjer je bil previden. Po kratkem času se je neodzdravljiv vrnil ter se zopet naselil pri svoji znanci, meste pri svoji materi, ki bi ga bila rada sprejela v svojo hišo. Vprašam, zakaj je hotel umreti pri omenjeni ženski. Ali sta bila kaj v sorodu? Take vrste ljudi je še celo paganski cesar Avgust prepodil iz svoje države. — Ko je mladenič umrl, je bil cerkveno pokopan, njegov grob blagoslovljen, opravile so vse molitve za njim, kakor za vsakim drugim, toraj se je pogreb vršil po vseh cerkvenih pravilih. Zato imenujem ostudnega obrekovalca tistega, ki v liberalnem časopisu, to taji. Zakaj se ne podpišeš? Ko bi imel malo več resnicoljubnosti, bi ne pisal takih laži, zato ne govori o polni meri, ampak o svojem hudobnem srcu in prazni glavi. — Jan. Kramar, šupnik.

IZ NOVEGA MESTA.

Kdor še dvomi o višku strankarske zagrišenosti novomeškega občinskega sveta, ta bi moral biti navzoč pri javni seji, ki se je vršila petek. — Na dnevnem redu je bila tudi prošnja za prepustitev Glavnega trga za sr. mašo ob priliki letošnjega orlovskega tabora. Dasiravno se liberalni mestni občeti dobro zavedajo, da se ne gre za kako zborovanje, kjer bi se jim isprašala vest, so prošnjo odbili. — Omeniti moramo, da so se v tem oziru iskali za najbolj propale trgovci: Ogorenc, Košir in Pauser, zobotehnik Ogrič, ki na shodih Obrtnega društva zna toliko povedati o nadstrankarstvu, dalje brivce Buk, usnar Mramor in hotelir Koklič. — Opozarjamo na te gospode okoliško občinstvo, ko se odloče, katere trgovce in obrtnike naj podpira z naročevanjem in nakupovanjem blaga. Ljudje, ki nimajo toliko verskega čuta v sebi, da bi dovolili prostor za sv. daritev — dasi so ravnostni prostor dali na razpolago za shod narodnosocialistične stranke dne 25. t. m. — ne zaslužijo, da jih naše verno ljudstvo podpira s svojim denarjem. — Pohvalno pa omenjamo obě svetnika gg. Mejaka in Bukovca, ki sta prošnje priprav. odbora za tabor tako energično podpirala. Prav je imel g. Mejak, ko je zaklical liberalnim in samostojnim svetovalcem: »Najboljše, da daste narediti planke okoli Novega mesta, da ne bodo mogli klerikalec med Vas!«

ŠT. JERNEJ.

Dne 18. junija smo imeli dopolnilne občinske volitve. SLS je dobila vseh pet odbornikov, samostojneži pa nobenega. V bližini volišč smo videli rdeče napise: »Komunisti ne volite! Živela republikanska misel! Udeležba je bila primoroma majhna. Za nas je najvažnejše, da so samostojneži popolnoma pogoreli. Zanašajo se samo še na sedanjo vlado, ker so sami premajhni. Vrabci se priživljajo, da so videli pred kratkim tri samostojneže v Ljubljani pritiskati kljuko pri razni gospodi. Pirc že ve, kaj se opravilo.

SV. TROJICA PRI MORAVCAH.

Eno leto je že minilo, odkar prepovedajo v našem svzoniku naši izborni jekleni peveci. Močan pa lep glas imajo, lepšega kakor lani, slišijo se do Ljubljane in na dolejnjsko stran, kamor je štiri in še več ur hoda. Dobro se razločijo, da so od Sv. Trojice, osobito veliki zvon ima mogočen glas, da prednjači vsem ostalim velikim svzonikom v okolici. In ta harmonija naših svzonov, ki gane vsa-

kogar! Temu se ni žuditi, kakaj naši svzonovi so bili, predvsem veliki, določeni, kot reklama za livarno za v louski Veliki semenj. Za reklamo si livarna ni mogla boljših izbrati, kakor je izkušnja sama pokazala. — Naj omenim nekoliko iz ustne kronike naše starodavne cerkve, kar je zelo zanimivo, ker je nam nekako ustno izročilo skozi stoletja od naših za čast božjo zelo vnetih, da vzglednih prednikov. Ljubka legenda pripoveduje sledeče: Bil je hlapec, ki je hodil k neki brezi molit. Breza je stala ondi, kjer je sedaj veliki oltar naše mišne cerkve. Pa je dobil vsako jutro, ko je prišel k brezi molit, listek z napisanom naročilom, da naj se postavi tukaj cerkev. Popustil je hlapec svojo službo in šel moledovat za novo cerkev, ki se je gradila 2 leti in stoji že nad 500 let. Rekli so temu hlapcu »brezomolc«. Ta brezomolc je imel volička in vošček in na njem skrinjico. Hodil je od vasi do vasi pa prosil ljudi milodarov za novo cerkev. Se sedaj se pripoveduje, kako so naši verni predniki v najhujši vročini po neprijetnih potih pa v svetem veselju vozili pesek pa kamenje na vrh hriba in da ni bila nikdar živina trudna. — Ni čuda, da si je zbrala sv. Trojica naš krasen hribee, kamor naj se ji v njeno čast in slavo postavi ljubko svetišče. Kraj gorat, sam na sebi slovi po svojem krasnem razgledu, hribolazcem dobro znamenem, odkoder vidiš vse štiri visoke skalnate mejnike naše bivše kranjske dežele in čez 100 cerkva in cerkvic. — Naj dodam še par besed iz zgodovine našega pokopališča, o katerem se tudi pripoveduje mična zgodba. Dalj časa ni bilo pokopališča; cerkveno predstojništvo se je branilo dati dovoljenje. Potrebno je pa bilo pokopališče tu gori prav neobhodno, zakaj nositi mrlitve poldrugo uro daleč osobito pozimi v velikem snegu — je bila huda pokora za ljudstvo. In Trojičani niso odnehali s svojimi prošnjami, in prišla je na lice mesta komisija, ki je pa tudi odbila prošnjo. A tu je posegla božja roka sama vmes! Ko je namreč zajahala ogledna komisija svoje konjice in se jela pomikati s hriba navzdol — glej čudo! — Konje se ustavijo in ne gredo naprej. Komisija je morala nazaj — in dovoliti pokopališče.

PREČNA PRI NOvem MESTU.

Shod za nravni prerod se je vršil pri nas v nedeljo m. m., na katerem je govoril g. dr. Česnik. Zeleti bi bilo v prihodnje večje udeležbe.

AJDOVEC PRI ŽUZEMBERKU.

Lepo uspelo zborovanje za prerod narodno imeli 25. m. m. pri nas. Obilna udeležba mladine, kateri je poročal tajnik SLS v Novem mestu g. Munda je pričala, da imajo naši mladi res smisel zato važno akcijo.

SV. PRIMOŽ NA POHORJU.

Tukajšnjega rojaka Antona Prohart je v Resavskem Rudniku (Srbija) zasulo že meseca februarja. Zandarmerija je pobrala vse njegove listine ter se izjavila proti kolegom umrlega Proharta, da se bodo že obvestili stariši ter se jim poslala njegova zapuščina. O veliki noči pišejo stariši sinu pismo, katero je slučajno dobil v roke njegov prijatelj Anton Kalan. Ta je iz pisma posnel, da jim je nesrečna smrt sinova popolnoma neznana in šele on je obvestil uboge stariše. Gre namreč tudi za večjo vsoto denarja ki jo je imel raniki. Stariši so brez vsakega premoženja, mati bolna ter za vsako delo nesposobna, cela družina živi v obupnem položaju vsled smrti dobrega sina, kateri je svoje stariše neizrečeno ljubil ter jih redno podpiral. Vsa stvar se je izročila v rešitev g. Vladu Pušenjaku, poslancu SLS, kateri je obljubil, da se bo sam podal v Rudnik ter izpeljal celo akcijo. G. Pušenjak bo že mogel trdo prijeti Srba, da mu bo zaslužen denar uboega delavca izstrgal, da vsaj nekaj dobe ubogi stariši.

KRKA.

Tukajšnje Rebolj in komp. izobraževalno društvo je brez vednosti kraljeve šolskega predsednika zasedlo prostor na podstrešju šole, kjer mislijo uganjati razne burke. Radi te zlorabe šole v politične svrhe od strani liberalcev, je povabil g. župnik može in žene dne 25. junija na razgovor v mežnarjo. Prišel je tudi g. učitelj Samec, ki so mu pa začele posebno žene take levite brati, da jo je takol potegnil domov. Čudno je res, da je g.

Samec začel med tukajšnje samostojneže, ki se jih že vse sramuje. Svetovali bi g. Samec, naj bi bolj izpolnjeval dolžnosti svojega stana, ter gledal na red v šoli, posebno pri otrocih. Stariši vedno povprašujejo, kako da otroci ne prinašajo redno vsakega pol leta, da niti vsako leto, šolskih spričeval in stariši nič ne vedo, kako se njih otroci uče. Vemo, g. Samec ima drugod dosti dela. — Kaj pa šivalni stroji? Preje so se deklice učile včas malo šivati, sedaj je pa kar nekam izgini. — Omeniti moramo še enkrat Rebolj in komp. izobraževalno društvo. Kljub temu, da je okrajno glavarstvo radi varnosti prepovedalo igranje na podstrešju šole, so vseeno igrali poskusno igro dne 18. junija. Po končani igri se začne pri Rebolju druga igra: pijača, ples, kvantanje do ranega jutra. In to vse za izobrazbo narodna v nedeljo, dne 25. junija so igro ponovili. Kljub veliki reklamami je prišlo samo petdeset ljudi. Največ jih je prišlo od sorodnega izobraževalnega društva iz Muljave, ki pravi, da je nestrankarsko, a Muljanci so s tem pokazali, da je njih društvo popolnoma liberalno-samostojno. To dejstvo tudi potrjuje to, da so sami samostojneži v odboru.

IZ CERKNICE.

Staro, častitljivo lipo, kras cerkniškega trga, je vihar v zadnjem času tako poškodoval, da so morali posekati. Marsikaj bi vedela povedati — veselega in žalostnega — ako bi znala govoriti, saj je imel kameniti oklep okrog lipe letnico 1648, a lipo je bila še starejša. Kolo časa, ki na svetu vse zdrobi, je slednjič tudi lipo strlo. — Umrl je dne 25. junija na Jezeru posestnik in cerkveni ključar Matija Debevec; bil je vzoren gospodar in vedno zvest pristaš Slovenske Ljudske Stranke. Naj v miru počiva!

Listek.

Prstan kraljice iz Sabe.

Angleški spisal Rider Haggard. — Poslovenil Franc Poljanec.

(Dalje.)

Ko se je vrišč polegel, je Makeda zopet izpregovorila in rekla:

»O plemeniti in velikodušni Abati, vi odpravate to delo usmiljenja; vi, ki ne marate, da bi vas v daljnih deželah imeli za trdosrdne, o Abati, tam žive, dasi morda o tem niste slišali, drugi narodi, ki se menim, imajo enako velike kot ste vi. Vi ne marate, da bi se šušljalo, da smo mi, pravim, ki smo najboljši rod na svetu, mi Salomovi otroci, da smo mi celo s pritepenci psi, ki so se privlekli pred naša vrata, trdo ravnali. Še več, mi smo te ose poklicali, da nam love neko zver, zver z levo glavo, ki ji je ime Fungij; in da jim bomo v vsem pravični, moramo reči, da so dobro lovili. Zato jim prizanesimo zanko za vrat, dasi so jo zaslužili, in naj beže od tod z zdravimi kostmi, kakor pravite. Kaj je bogatim Abatom za njih kosti in njih imetje, da se le njih sveta zemlja ne omadežuje s krvjo nevernih psov.«

»Prav nič, prav nič!« so vpili. »Njih imetje jim pa na rep navezimo in jih naženimo!«

»To se bo zgodilo, ljudstvo moj! Zdaj pa, ko smo s temi psi končali, vam imam povedati še drugo besedo. Vi ste morda mislili ali slišali, da sem jim bila preveč naklonjena, zlasti enemu izmed njih,« ozrla se je proti Oliverju.

»So pač nekateri psi, ki nečejo loviti, dokler jih po glavi ne taplajš. Zato sem tega po glavi tapljala, saj je le spreten pes, ki zna reči, ki jih mi ne znamo; na primer, kako razdejati funskega malika. O veliki Abati, ali je mogel kdo izmed vas zares misliti, da bi jaz, ki izhajam iz starodavnega rodu Salomona in sabske kraljice, jaz, hči kraljeva, da bi jaz nameravala dati svojo plemenito roko nekega vernemu pritepencu, ki je prišel sem kot naš

Jemnik? Ali ste mogli resnično verjeti, da bi jaz, ki sem slovesno zaročena s princem princem, Jozvom, mojim stricem, hotela samo za hip v svojem srcu prednost dati pred njim takemu-le človeku, kot je to?»

In iznova se je ozrla proti Oliverju, ki se je divje zgenil, kot da hoče govoriti. Toda preden je mogel usta odpreti, je Makeda nadaljevala:

»Dobro! če ste verjeli in niste ugenili, da sem ves ta čas delovala za varnost mojega ljudstva, se vam bodo takoj odprle oči, zakaj za jutrišnji noč vas vabim na veliko slovesnost moje poroke, ko bom po starem običaju razbila čašo ž njim, ki ga bom naslednjo noč vzela za moža.« In vstala je ter se poslušavcem trikrat priklonila nato pa ponudila svojo roko Jozvu.

On je tudi vstal in se šopiril kot velik puran, jo prijel za roko, jo poljubil in momljaj neke besede, ki jih nismo mogli ujeti.

Zavladalo je divje veselje; v hipni tihoti, ki je sledila, je izpregovoril Oliver.

»Gospa,« je dejal s hladnim in trpkim glasom, »mi neverniki smo slišali tvoje besede. Zahvaljujemo se ti za ljubezljivo priznanje naše službe, namreč za razdejanje funškega malika, kar nas je stalo nekaj nevarnosti in dela. Zahvaljujemo se ti za velikodušnost, da si nam dovolila kot plačilo za to našo službo oditi iz Mura z zaničevanjem in trdimi besedami in z imetjem, ki nam je ostalo, namesto da bi nas obsodila k mučni smrti in za kar imata ti in tvoj zbor oblast. To je v resnici dokaz tvoje in abatskega ljudstva velikodušnosti, ki se je bomo vedno spominjali in jo ponavljali v naši deželi, če učakamo, da jo dosežemo. Upamo tudi, da pride do ušes divjih Fungov, da navsezadnje morda spoznajo, da resnična plemenitost in veličina ne ležita v okrutnih uspehih orožja, ampak v človeških srcih.

Zdaj pa, o Valda Nečasta, imam do tebe še zadnjo prošnjo, namreč to, da naj še enkrat vidim tvoj obraz, da bom zagotovljen, da si ti ta, ki nam je govorila, in ne kdo drugi za tvojim zagrinjalom, in če je tako, da morem s seboj vzeti natančno sliko nje, ki je tako zvesta svoji deželi in plemenita nasproti svojim gostom, kot si se jim ti te dni izkazala.«

Poslušnila je, nato prav počasi dvignila zagrinjalo in odkrila podobo, kakršne se nistem nikdar prej videl. Bila je brez dvoma Makeda, toda izpremenjena Makeda. Obraz ji je bil bled, kar se je edino moglo pričakovati po vsem, kar je prestala; oči so ji v njem gorele kot dva oglja, ustnice so bile otrpele. Kar pa je napravilo name tak vtis, je bil njen izraz, ki je hkrati kazal upor, izzivanje na smrtno boleost, da ga nikdar več ne pozabim.

Priznavam, da njega pomena nisem mogel razbrati, vendar pa je v moji duši zapustil mnenje, da je ona hinavska ženska, ki se pa svoje lastne hinavščine sramuje.

To je bila največja zmagaja njene umetnosti, da še je v teh strašnih okoliščinah preverila mene in stotine drugih, ki so oprezovali, o svoji lastni sramoti.

Za hip so njene oči srečale Ormejeve. Toda dasi jih je on iskal s prošnjo in obupom v svojem pogledu, nisem mogel v njenih zaslediti nikakega znaka usmiljenja, ampak samo porogljivo izzivanje. Nato se je kratko in trdo zasmejala, zopet spustila svoje zagrinjalo, se obrnila k Jozvu in se z njim razgovarjala. Oliver je nekaj časa stal molče, toliko da mi je Higés pošepetal:

»Pravim, ali ni to naravnost strašno? Rajši bi bil zopet v levji jami, kakor da sem učakal, da moram to gledati.«

Med temi negovimi besedami je Oliver mehanično segel z roko tja, kjer je navadno visel njegov revolver, pa so mu ga bili seveda odvzeli. Nato je brez glasu in nezavesten padel na tla. Očividno je vse to tudi Makeda opazila, videl sem namreč kako jo je prešinil neki drget in njene roke so se oprile naslonjal njenega sedeža, da so se členki pod kožo čisto bele pokazali. Ona pa je samo rekla:

»Ta nejevernik je omedlel, ker je razočaran nad plačilom. Odnosite ga proč in naj njegov tovariš Adams zanj skrbi. Ko si opomore, jih vse odvedite iz Mura, kakor sem odločila. Skrbite, da se jim ne zgodi nobena krivica; s seboj naj vzamejo obilo živeža; sicer bi se reklo, da smo njih življenju tu samo zato prizanesli, da bi oni pred našimi vrati od lakote poginili.«

Nato je zamahnila z roko v zrak, da je zadeva končana, vstala in v spremstvu sodni-

kov in častnikov zapustila sodno dvorano skoz neka vrata v ozadiju.

Med njenim govorom nas je obdalo močno krdelo stražnikov, nekateri so stopili naprej in dvignili nezavestnega Oliverja na nosilnico. Nesli so ga skoz dvorano, mi pa smo sledili.

»Glejte«, so se norčevali Abati, ko so ga nesli mimo njih, »poglejte no tega nejevernega prešiča, ki si je domišljal, da bo nosil Rožin popek na svojih prsih. Zdaj je pa dobil tra, ne rože. Ali svinja mrtev, kaj menite?«

Tako so se norčevali iz niega in z nas. Dospeli smo varno v ječo in tam se je začel Oliver zopet oživljati. Naloga se mi je nazadnje posrečila. Ko se je zopet zavedel je popil čašo vode in mirno dejal:

»Vi tovariši ste videli vse, tako da vam ni treba dopovedovati in razlagati. Ene same reči vas prosim, če ste moji prijatelji, in ta je, da vpiro mene Makede ne boste obsojali in o njej tudi govorili ne. Brez dvoma ima razloge za to, kar je storila; poleg tega njena vzgoja ni bila taka kot naša in zakoni njenih običajev so drugačni. Nikar je sodimo. Jaz sem bil velik norec, to je vse, zdaj pa svojo norost plačujem, ali bolje; sem že plačal. Pojdimo in dobimo kaj jesti, zakaj ne vemo, kdaj dobimo drug obed.«

Molče smo poslušali ta govor, samo Roderika sem videl, da se je obrnil vstran, da bi prikrl smeh, in sem se čudil, zakaj da se smeja.

Dobra žena in mati ima doma vedno nekaj steklenic lekarn. Feller-ja prijetno dišečega »Elsafuida«. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kozmetikum za usta, kožo in glavo. Je mnogo močnejši, izdatnejši in delujoči kot Franc. žganje. 8 dvojn. stekl. ali 1 špetj. steklen. z zamotom in poštno pošlje za 72 K: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg 16, Hrvatsko.

Dobra gospodinja skrbi,

da ima njena hiša pri najmanjših izdatkih vseeno snežnobelo perilo. Zato uporablja ona le **MILO** z znamko „GAZELA“.

Pekate

(testenine-makarone) iz staroznane tovarne Znidaršič & Valenčič, Ilirska Bistrica

se dobe povsod.

Zaloga: Bunc in drug, Gosposvetska c. Ljubljana-Celje-Maribor.

NA VELIKO IN MALO!
Priporočamo najboljšo šivalno stroje za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri: JOSIP PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 7.

Naprodaj posestvo v Lužah pri Žalini, tik ceste, s sadnim vrtom; polja za 8 mernikov posevte in lep gabrov gozd. Natančnejša pojasnila daje JANEŽ RUPNIK, Luče, pošta Žalina na Dojenjskem.

Stare, dobro ohranjene
!! VINSKE SODE !!
vsake velikosti kupi I. delavsko konsumno društvo v Ljubljani, Kongresni trg šte. 2
Prosimo pismenih ponudb.

HRASTOVE HLODE od 2.60 naprej, ali stoječe hraste kupi vsako množino lesna družba »ILIRIJA«, Kralja Petra trg šte. 8 2486

Suhe **GOBE**, **KUMNO** in **lipovo CVETJE** plačuje najbolje SEVER & KOMP., LJUBLJANA, Wolfova ulica šte. 12. 2570

Naznanjam p. n. občinstvu, da sem otvoril in sprejemam vsa kolarsko delavnico v to stroko spadajoča dela in jih izvršujem najsolidneje po konkurenčnih cenah. Andrej Pečenik, kolar, Horjul 67.

Iščem **VAJENCA** eventualno na hrano in stanovanje. — ANTON MERHAR, pietarski mojster, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 22. — Sprejemam tudi spretnega pomočnika. Stanovanje v hiši. 2572

Cerkvenik dobi mesto. Vsa oskrba v hiši, mesečna plača po dogovoru. Naslov pove uprava »Domoljuba« pod šte. 2626.

Suhe **GOBE** in **KUMNO**

kakor tudi druge deželne pridelke kupuje FRAN POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 36.

Pozor! MLINARJI! Pozor!

Prodam dele umetnega mlina! Oglela naj se pri: JOS. JAVORNIK, Dvor, Dolensko.

Električni stroji proizvod A E G
električni števcji proizvod A E G
žarnice Tungram, vse elektrotehn. potrebščine v zalogi po ugodnih cenah. — Elektrotehnična tvrdka **KAROL FLORJANČIČ**, Celje.

Proračuni brezplačno! Proračuni brezplačno!

Malo posestvo z gozdom, ležeče ob glavni cesti, v prijaznem kraju na Dolenskem, tik železniške postaje in na sedežu fare, prodam. Hiša še nova, ima 4 sobe, shrambo, klet in je za vsako obrt pripravna. — Naslov nove uprave »Domoljuba« pod šte. 2459. 2

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske u e
Bučilke
Ženske ure
Uhani
Najzverejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LIUBLJANA 22, Presernova 1
Zahtevajte ponudbe!

Morska trava za medrece v vsaki množini
se dobi najceneje pri
SEVER & KOMP., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

OKROGEL LES

(hlode) smreka, hrast, bukev, kupuje v vsaki množini
PARNA ZAGA V. SCAGNETTI V LJUB-
LJANI. — V ponudbi je navesti cene. 2432

ZDRAVILNA ZELIŠČA

kupuje po najvišjih cenah: tršlikovo lubje, lipovo
in bezgovo cvetje, češminjevo lubje, norično perje
in korenine itd. — Zahtevajte cenik zastoj! —
ED. PISLER, Vrhnika. 2467

Veščega

Ovčarja

15če veleposestvo šestine blizu Zagreba. Ponud-
be na **graščinsko upravo šestine v Zagrebu**
Katarinski trg 2.

Jajca

sveža, kupujemo v vsaki množini skozi celo leto
po najugodnejših dnevnih cenah. — Ponudbe naj
vsak odposilje na:
L. HAJDAŠ, Bedekovičina, Hrvatsko, Zagorje.

LEPOTA

kož, obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast
las se morejo samo skozi razumno nego le-
pote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela
od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller:

•**ELSA**• **LILIJNO MLEČNO M'LO** najboljše
blago, najfinejše „milo
lepote“; 4 kosi z zamo-
tom in poštino 120 K

•**ELSA**• **OBRAZNA PO-
MADA** odstrani vsako
nečistost kože, solnčne
pege, zajedance, nabore
itd., naredi kožo mehko
rožnato-belo in čisto;
2 porcelanasta lončka z
zamotom in poštino 80 K.

•**ELSA**• **TANOCHINA POMADA ZA RAST
LAS** krepi kožo glava, preprečuje izpadanje,
lomljenje in ceptev las, zaprečuje prhut,
prerano osivlost itd.; 2 porcelanasta lončka
z zamotom in poštino 80 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov
od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 24 K; Brkomas 10 K; najfinejši
Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah
40 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatuljah
40 K; puder za gospe v vročicah 8 K; zobni prašek v
škatuljah 12 K; v vročicah 8 K; Sachet dišava za perilo
12 K; Schampoo za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K;
najfinejši parjem po 48 in 60 K; Močna voda za lase
80 K; Za te razne predmete se zamot in poština po-
sebej računa.

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Štubica donja, Elsa trg 16, Hrovaško.

Kupujem po najvišjih cenah

lipovo cvetje

tršlik, norično perje, korenine in
vsa druga zdravilna zeljišča dalje

**suhe jedilne
gobe, fižol i. t. d.**

V. H. Rohrmann, Sv. Petra n. 27.

Krijite svoje strehe s

Salonit-om

„SPLIT“

Anonimno društvo za
cement-Portland

Prodajalne:

Ljubljana: „Obnova“, gradbena
družba z o. z.

Kamnik: **Ant. Stergar**

Kočevje: **Peter Petsche**

Kranj: **Franc Dolenc**

Novo mesto: **A. Pauser**

Radovljica: **Oton Homan-a**
nasl. Šimnic

Znižane cene!

Znižane cene!

Modna in manufakturna trgovina

F. & I. Goričar „pri Ivanki“ Ljubljana, Sv. Petra c. 29

priporoča ravnokar doše veliko izbiro raznega blaga za moške in ženske letne obleke, na
pr.: sukno, kambarn, volneno, polvolneno blago v najmodernejših barvah, lister, etamin
batist z rožicami, bel in v barvah, delen; najnovejši vzorci za narodne noše, platno; konte-
nina, cvilih, blago za rjuhe in namizne prte, odeje v različnih barvah, robci svileni, delenasti,
zobčkasti. Dalje velika izbira **narejenega blaga lastnega izdelka**: moške srajce, bele in
barvah in drugo perilo za moške in ženske, predpasniki, kambrikasti in klotasti, etamin-
bluze, otroške obleke za dečke in deklice, krasne obleke za birmanke, nogavice, ovratniki,
kravate in drugo. Vsakdo naj si ogleda.

Najboljše in najtrpežneje
manufakt. blago kupite pri
**Oblačilnici za Slo-
venijo v Ljubljani**

Oglejte si naše skladišče!
Prodajalna na drobno je v
Ljubljani, Stritarjeva ul. 3.
Glavno skladišče je v Kresiji
(vhod iz Lingarjeve ul. 1/I.)

Zadružno podjetje! - Svoji k svojim!

**Hlude, gojzdove, trame, deske
in drva** ponudite **LESNI DRUŽBI ILIRIJA**,
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8,
pred sodnijo. - Plačujejo se najvišje dnevne cene.

Edino zastopstvo najboljših šivalnih strojev
**„Mundlos Original
Viktorija“.**

Stroji šivajo naprej in
nazaj. — Predvojno blago.
Cene nizke tudi za
čevljarje in krojače. Tr-
govcem popust. Zahte-
vajte cenik. — Vse po-
trebščine: igle, olje, špulce itd. — Večletna ga-
rancijsa. — Za obilen obisk se priporočam

JOS. SELOVIN - ČUDEN

trgovina s srebrnino, zlatnino in urami.
Ljubljana, Mestni trg št. 13.

Tvrđka A. VOLK v Ljubljani, Resljeva
cesta št. 24, trgovina
z mako, otrobi in koruzo na debelo, kupuje po
najdražjih ce-
nah domačo **psenico ajdo in fižol.**

**miši-podgane
stenice-ščurki** in vsa gola-
zen mora poginiti ako porablate

moja najboljša preizkuš. in splošno hvaljena sredstva
kot: proti poljsk. in hišnim mišim 16 K, za podgane
20 K, za ščurke, 26 K, za stenice 15 K, uničev. mo-
ljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti
ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki
in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrče suna sadju
in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K.
Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavoda za eksp:
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

Kupujem zmešane

ženske lase

po najvišjih dnevnih cenah
Štefan Strmol, Ljubljana, Pod Trančo 1.

Semensko ajdo

prodaja tvrđka **A. VOLK** v Ljubljani, trgovina s
deželnimi pridelki, Resljeva cesta št. 24.